

Studieplan 2009/2010

Årsstudium i natur og kunnskapsturisme

Studiepoeng: Arbeidsmengde i studiepoeng er: 60.

Studiets varighet, omfang og nivå

Studiet er et deltidsstudium med normert studietid på tre semester, og gir 60 studiepoeng. Studiet er en grunnutdanning.

Innledning

Fennoskandia er den siste rest av nesten ”urørt” natur i Norden som kommer til å ha en høy markedsverdi i tiden framover. Behov for rekreasjon hos en stresset og utbrent befolkning vil sannsynligvis øke i takt med den raske samfunnsutviklingen.

Norge bør i mye større grad legge til rette for det sterkt voksende marked innen turisme i Nord-Europa. Vi bør ha som en av våre hovedoppgaver å etablere næringsvirksomhet knyttet til kunnskapsturisme. Kunnskapsturisme er et begrep som er tatt i bruk både i internasjonal og nasjonal sammenheng og innebærer at turistene vil ha et faglig innhold i sine naturopplevelser, dvs. de vil vite hva, hvordan, hvorfor osv., om vårt vakre landskap og natur. Det vil i praksis si at turistene vil ha en dyktig guide som kan formidle fagkunnskap om natur og kultur, noe som vil gi en helt annen dimensjon over naturopplevelsen.

Et faglig kunnskapsfundament om naturgrunnet, naturmiljøet, naturressurser og kulturhistorie med mer, vil være en forutsetning for å se mulighetene som ligger i å skape ny næringsvirksomhet innen kunnskapsturisme. Det vil også være avgjørende for å gi god og sikker kunnskapsformidling til de som skal utøve slik virksomhet, og som en kvalitetssikring av det produktet som skal skapes.

Læringsutbytte

Målet med studiet er å utdanne guider innen natur og kunnskapsturisme. Studiet skal gi gode basiskunnskaper i naturgrunnet og kulturhistorien for de som ønsker å etablere nye næringsvirksomheter knyttet opp mot natur og kunnskapsturisme.

Gjennom studiet skal studentene tilegne seg grunnleggende kunnskaper om:

- natur- og kulturfag
- entreprenørskap og reiselivsnæring
- bedriftsetablering gjennom prosjektarbeid

Målgruppe

- Personer som ønsker å starte med natur og kunnskapsturisme.
- Personer som ønsker å tilegne seg grunnleggende basiskunnskaper til bruk i videre studier og / eller i annen jobbsammenheng.

Kompetanse

Studiet gir kompetanse som ettårig grunnutdanning i natur og kunnskapsturisme, og kan inngå som grunnenhet i relevante bachelorutdanninger. De som har fullført ettårig studium i natur og kunnskapsturisme, vil kunne ha relevante basiskunnskaper for etablering av egen virksomhet knyttet opp mot turisme og naturguiding.

Opptakskrav fritekst

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen foregår som forelesninger, gruppearbeid, fagoppgaver, ekskursjoner og feltøvelser.

Ekskursjoner medfører en del ekstra utgifter som studentene må dekke.

Vurderingsformer

Studentene vurderes etter fagoppgaver/prosjektoppgave og muntlige eksamener.

Se vurderingsform under de enkelte emnebeskrivelsene.

Internasjonalisering

Hele studiet er basert på nordiske, nasjonale, regionale og lokale forhold om kunnskapsforståelse og formidling innen natur og kultur.

Studiets innhold, oppbygging og organisering

Studiet har tre terminer. Dette er gjort for å få optimal utnytting av feltundervisning i sommermånedene.

I første semester blir det teoretiske stoffet i emnene *naturlandskap*, *kulturlandskap* og *entreprenørskap* gjennomgått ved forelesninger, arbeidsoppgaver, gruppearbeid og selvstudier slik at studenten får de grunnleggende basiskunnskaper på plass før sommersemesteret starter. I vårsemesteret skal også studenten lage en skisse for sitt prosjektarbeid og skrive fagoppgaver.

Andre semester (sommer) blir hovedsakelig organisert som feltstudier og feltarbeid. En serie ulike tema/lokaliteter knyttet til natur, kultur og reiseliv besøkt gjennom arrangerte fagekskursjoner ved

samlinger gjennom semesteret. Studentene vil som en del av studiet tillegges å formidle fagstoff for en eller flere temaer/lokaliteter.

I det tredje semester blir det undervisning og veiledning knyttet til prosjektarbeidet.

Se emneoversikt.

Emneoversikt

Emner

Studiepoeng År 1 År 2

- [Naturlandskap](#)
20 studiepoeng
- [Kulturlandskap](#)
20 studiepoeng
- [Entreprenørskap](#)
20 studiepoeng

Emneoversikt

NAK 110 Naturlandskap

Emnekode: NAK 110

Studiepoeng: 20

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Læringsutbytte

Målet med emnet er å gi studentene generelle basiskunnskaper om naturgrunnet, dvs. berggrunn, jordart, jordsmunn, klima, vegetasjon og topografi. Det blir gitt en innføring i noen av de viktigste prosessene og faktorene som danner grunnlaget for liv. Kurset skal også gi studentene forståelse for de viktigste landformdannende prosessene og konsekvensene av klimaendringer. Emnet gir en innføring i kvartærtiden hvor is og istider har preget utformingen av landskapet i våre områder, og hvordan jordartene er dannet og avsatt i naturen.

Studentene skal skrive en fagoppgave som er knyttet til ett eller flere av hovedemnene i kurset.

Innhold

- **Indre og ytre prosesser** - platetektonikk, havbunn- og fjellkjededannelse, forkastninger, vulkaner og jordskjelv.
- **Fra prekambrium til kvartær** - geologiske utvikling, hendelser og spor fra fortid til nåtid.
- **Mineraler og bergarter** - de vanligste mineraler og bergarter i Norge, fordeling, dannelse og kretsløp.
- **Norges landformer** - dannelse og prosesser, store og små terrengformer.
- **Klimalære** - klimasystemer, klimatyper og klimautvikling.
- **Klimaendringer og istider** - årsaker til langsiktige og kortsiktige endringer som fører til istider og mellomistider.
- **Brelære** - isbreenes oppbygning og dynamikk, bretyper og iserosjon.
- **Løsmasser** - dannelse av jordarter og jordsmunn, prosesser og mineralnæringsstoffer, erosjon, forvitring og transport.
- **Havnivå** - marine grenser og strandlinjer.
- **Deglasiasjon av Fennoskandia (isavsmelting)** - terrengformer og spor.
- **Periglasiale (isnær) prosesser og former** - permafrost med mer.

- **Vegetasjonslære** - vegetasjonstyper og vegetasjonssoner, vekstfaktorer, floraelementer, abiotiske miljøfaktorer og økosystemer.

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger, ekskursjoner, fagoppgave

Vurderingsordning

Fagoppgave (teller 40 %) og muntlig eksamen (teller 60 %)

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

NAK 111 Kulturlandskap

Emnekode: NAK 111

Studiepoeng: 20

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Læringsutbytte

Målet med emnet er å gi en innføring i hvordan menneskene har brukt og påvirket naturen opp gjennom historien og om utviklingen av kulturlandskapet og kulturhistorien fra steinalder til nåtid.

Studentene skal skrive en fagoppgave som er knyttet til ett eller flere av hovedemnene i kurset.

Innhold

- **Kulturlandskapsbegrepet** – spennet mellom natur og kultur, mennesket i naturen, fysiske og ikke-fysiske landskap, arealbruk og utviklingstrender.
- **Verdier i kulturlandskapet** – verdibegrepet, fellesgoder, økonomiske/private, biologiske, kunnskapsverdier, symbol- og identitetsverdier, kulturelle verdier.
- **Prosesser i kulturlandskapet** – naturlige og kulturelle prosesser i kulturlandskapet: gjengroing, politiske virkemidler, teknologisk utvikling, forvaltning m.m.
- **Landbrukets og kulturlandskapets historie** – utvikling av kultur og landskap fra steinalder via jernalder til middelalder og nåtid. Fra jegere og samlere til bofaste bønder i kombinasjonsbruket.
- **Kombinasjonsbruk** – jordbruket kombinert med: havbruk, seterbruk, skogbruk m.m.
- **Biologisk mangfold i kulturlandskapet** – begrepet biologisk mangfold, effekten av endringer i landbruket, praktiske eksempler på mangfold m.m.
- **Fornminner og kulturminner** – spor etter mennesker som f. eks gravrøyser, kølmiler, ferdselsårer, jakt- og fangstanlegg, utløer. Lovverk, forvaltning m.m.
- **Bygninger og tun** – ulike bygninger og byggeskikk, tun typer, plassering, utseende og funksjon av bygninger, interiør m.m.
- **Minoriteter i kulturlandskapet** – kvener, samer, skogfinner med flere.
- **Gamle kulturmarkstyper i Norge** – effekten av dyrkning og førsamling i norsk natur: slått, beiting, lauving, rising, styving, måssåsanking, svedjing m.m.
- **Planter og tradisjoner** – menneskers bruk av planter til medisiner, materialer, overtro, mat, husdyrfôr og annet.
- **Den lokale/regionale kulturhistorie** – ulike kildetyper og bruk av disse, formidling av lokalt stoff.
- **Det ikke-fysiske kulturlandskapet** – tradisjoner, fortellinger, sagn, eventyr m.m.

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger, gruppeoppgaver, ekskursjoner og feltarbeid

Vurderingsordning

Fagoppgave (teller 40 %) og muntlig eksamen (teller 60 %)

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

NAK 112 Entreprenørskap

Emnekode: NAK 112

Studiepoeng: 20

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Læringsutbytte

Emnet skal gi en innføring i bedriftsetablering og kjennskap til reiselivsnæringen. Studentene skal planlegge et tenkt nyskappingsprosjekt innen natur og kunnskapsturisme. Planen skal presenteres som en skriftlig prosjektoppgave. Oppgaven bestemmes i fellesskap med veileder/faglærer. Arbeidet kan gjennomføres som et individuelt arbeid eller som gruppearbeid.

Innhold

- **Entreprenørskap og foretaksutvikling** - kreativitet, idéutvikling, visjon og forretningsidé.
- **Formelle krav ved etablering** - selskapsformer, tillatelser og andre formelle krav.
- **Forretningsplanlegging** - markedsforståelse, som markedsanalyse, markedsstrategi og markedsplanlegging. Økonomi, med kalkulasjon, budsjettarbeid og kapitalbehov og finansiering. Forretningsplanutvikling med vektlegging på helheten.
- **Prosjektgjennomføring** - Metode for prosjektgjennomføring (Prosjektlederprosessen (PLP)), organisering, gjennomføring, rapportering og formidling.

- **Reiseliv** – innføring i småskala reiselivsnæring. Gårdsturisme, natur- og kultur guider, produkter, kundegrupper og marked.
- **Nettverk innen reiseliv** – samarbeid, organisering og nettverksbygging.
- **Sertifisering** – for eksempel Olavsrosa, Økoturisme, De historiske hoteller og spisesteder, Geoturisme.

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger, gruppeoppgaver, prosjektoppgave

Vurderingsordning

Prosjektoppgave. Vurderes til Bestått/Ikke bestått

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap